

Téma: Logika

VEDOUCÍ: MICHAELA KASLOVÁ, UK PEDF
DĚKUJI ZA OMLUVU ABSENCE A
ZA PREZENTACI MÉHO PŘÍSPĚVKU V ZASTOUPENÍ

Klíčová slova a hesla

- ▶ Možnost, možné – jisté
- ▶ Formulace sdělení (cesta k výroku)
- ▶ Rozhodování, hodnocení
- ▶ Uvažování
- ▶ Usuzování, vyvozování
- ▶ Výběr, vyloučení
- ▶ Strom třídění a jiné identifikační procesy
- ▶ Argumentace, lokální důkaz
- ▶ Podmínka
- ▶ Logická spojení
- ▶ Logická struktura
- ▶ Řady – pochopení a doplňování
- ▶ Popření, negace
- ▶ Kvantifikátory
- ▶ Konkretizace a zobecnění

Východiska

období 2 – 3,5 roku

- Dítě teprve poznává svět, žije dominantně okamžikem.
- U dítěte se prudce rozvíjí slovní zásoba, některá slova stále nejsou ještě stabilně uložena, je rozdíl mezi pasivní a aktivní slovní zásobou.
- Dítě umí jednoslovně odpovídat na otázky typu: *Co je to?*, *Kdo je to?* Za vhodných okolností je klade dospělým.
- Probíhá období vzdoru, rozšiřuje se zkušenost s NE.
- Dítě zvládá dvoučtvrťový rytmus.
- Rozvíjí se jemná motorika v manipulativních činnostech.

Komentovaná hesla – podněty pro práci

Jazyk a vybrané aktivity:

- ▶ **ANO** a **NE** v roli odpovědi na uzavřenou otázku: *Je to ...?*. Hra s užitím otevřené otázky: *Co je to?* Předpokládá odpověď pojmenováním objektu. Odpověď se hodnotí. Ano a ne mají význam hodnotící ve smyslu je/není to tak, je/není to pravda. Hry probíhají u osvojování slovní zásoby. Podobně si hrajeme v aktivitách podporující pravidla chování (co se dělá a co se nedělá).

Hra 3 (ověřená na dětech ve věku 2 – 2,5 roku): Učitelka ukáže na jablíčko a ptá se, co to je. Maňásek odpoví, že jablko. Děti si ukazují jablka jiných barev i velikostí. Učitelka teď ukáže na židli. Ptá se: Co je to? Maňásek odpoví, že stůl. Některé děti se smějí, jiné volají, že ne. Učitelka? A co to je, když to není stůl? Židle, volají děti. Učitelka: Ukažte mi ještě jinou židli. ....

- ▶ Rozlišuje **singulár a plurál podstatných jmen**; hra na principu třídění – je/není jeden. Stojí na úmluvě sg. – 1 prst; pl. – mávání rukama.

Hra 6: (ověřeno na dětech ve věku 2,5 – 3,5 roku) učitelka řekne: Jablíčko. Děti zvednou jeden prst. Učitelka řekne: Švestky. Děti mávají rukama. Atd.

Východiska - výběr období 3,5 – 5 let

- ▶ Dítě má relativně širokou slovní zásobu, kterou nyní prohlubuje; směřuje k pochopení významů v závislosti na kontextu. Dítě se vyjadřuje plynuleji, komplexněji.
- ▶ Dítě rozlišuje různé druhy otázek a umí je rovněž formulovat.
- ▶ U dítěte se stále rozvíjí jemná motorika (včetně grafomotoriky) i práce s těžištěm při pohybu z místa. Které pohyby již dělá plánovitě, uvědoměle a umí je popsat, rozumí pokynům pro pohyb.
- ▶ Dítě zvládá složitější rytmy jak rukou, hlasem, tak postupně i pohybem.
- ▶ Dítě se učí pracovat s obrázky a propojovat je s realitou.
- ▶ Dítě začíná chápat různé souvislosti a učí se je popsat.
- ▶ Dítě přechází k cílené kompozici.
- ▶ Dítě chápe různé role Ano/NE.

Komentovaná hesla - podněty pro práci

Jazyk a vybrané aktivity:

- ▶ Hry na práci s možnostmi a jejich hodnocením.

Klíčová slova: možnost, jde to jinak/jinudy, ..., vazba když – pak (ano/ne). Hry kombinujeme se podmínkami, hodnocením jejich dodržení.

Hra 6 (ověřeno BcP Černá) děti řeší prstem labyrinty sestavené z Lega.

Hra 9 (ověřeno v 10 MŠ) labyrint s podmínkou: každou cestou jde projít/projet nejvýš jednou; děti řeší labyrint, který samy sestavily z kostek na stole; pohyb v labyrintu provádějí dřevěnou javajkou nebo autíčkem a popisují, kudy se právě pohybují: Obměna: dítě 1 diktuje pohyb dítěti 2.

Hra 16 (ověřeno na 60 MŠ) děti řeší labyrint, sestavený z molitanové stavebnice chůzí)každé dveře se smějí otevřít nejvýš jednou.

Obměna: v labyrintu jsou popelnice a kuka vůz má pro ně zajet nejkratší cestou. Jednotlivé cesty se překreslí do plánku a v plánku se porovnávají, případně se hledá nová cesta. V komentáři nastupuje vazba: *Když – pak*.

Východiska – období 1 r. před ZŠ

- Dítě zvládá práci s tužkou
- Dítě má prohloubenou slovní zásobu
- Dítě rozumí souvětím i delšímu mluvenému slovu
- Dítě se v základech rozsahu RVP PV orientuje v prostoru a v čase
- Dítě zvládá uvažování – akceptované možnosti hodnotí dle zvoleného kritéria
- Dítě zvládá třídění v manipulaci, kinezi, na papíru i v představě
- Dítě má rozvinuté rozlišovací schopnosti, různé druhy paměti
- Dítě má usazenou představu o počtu do 5
- Dítě zvládá kompozici a dekompozici hmatných celků
- Dítě již občas vystupuje z pozice egocentrické, to umožňuje zobecnění nového typu

Komentovaná hesla - podněty pro práci

Díky pozorování a propojování jednotlivých zkušeností je dítě schopné hledat nová řešení, přijmout, že některá z jeho řešení nemusí být správná, což je schopné jen někdy odkrýt zcela samo porovnáváním. Rozlišuje mezi *přáním a realitou*, mezi *myslím si a vím*. Pomalu vnáší do své práce systém, je-li vhodně stimulováno. Učí se trpělivosti.

Hra 7 Ověřeno na 300 dětech. Zadavatel vybere ze sáčku 3 magnetky – „kuličky“ (např. ● ● ●) a ty umístí na zadní část magnetické tabule. Zadání: *V sáčku jsou kuličky tří barev, jsou tam červené kuličky, modré kuličky a žluté kuličky. Kdo uhodne, které 3 kuličky jsem vyndal(a)?* Děti postupně dávají návrhy a zadavatel každý z nich hodnotí N (není pravda), P je to pravda/A ano. Návrh je zviditelněn magnetkami

Např. ● ● ● N

● ● ● N

● ● ● N

● ● ● N

● ● ● N

● ● ● A

KONEC

▶ *Děkuji za pozornost*